आर्थिक ऐन २०७४

गाउसभावाट पारीत मिति २०७४।०५।०१

अजयमेरु गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः अजयमेरु गाउँपालिकाको वर्ष २०७४/२०७५ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २ २ ८ को उपधारा (२) बमोजिम **अजयमेरु** गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, 2074" रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७४ साल श्रावण १ गतेदेखि **अजयमेरु** गाउँ क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र एकिकृत सम्पत्ति विस्तृत अध्यन गरेर लगाइनेछ ।

३. **भूमि कर (मालपोत)**:गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. **घर वहाल करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (१) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय उधोग वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (१) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. निकासी करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, काठ लगायत अन्य वनजन्य बस्तु निकासी गरेमा अनुसूचि (१) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सवारी साधन करः**गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (१) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. **विज्ञापन करः** गाउँपालिक क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (१) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरन्जन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (१) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्कः** गाउँपालिका/नगरपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (१) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. **सेवा शुल्क, दस्तुरः** गाउँपालिका/नगरपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि 1 मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवा सेवाग्राहीबाट, डेजर ट्याक्टर प्रयोगको सेवा सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२. **कर छुटः**यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१३। कार्यक्रम स्विकृती विषयगत कार्यालयको कार्यक्रम तथा अन्य कार्यक्रम कार्यपालिकाले स्वीकृत गरिनेछ **।**

१४. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधिः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिका/नगरपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

कर, सेवा सुल्क को दर
अनुसुची १

सेवा सुल्क

	सिफारीस र प्रमाणित		
	विवरण	**विस्तृत विवरण**	**दर**
१	घरजग्गा नामसारी सिफारीस		५००।००
२	मोही लगत कट्टा सिफारीस	१ रोपनी सम्मको	१००।००
		१ रोपनी भन्दा माथिको	२००।००
३	घर कायम सिफारीस	पक्की घर -प्रति वर्ग फिट)	३।००
		कच्ची घर -प्रति वर्ग फिट)	२।००
४	सरजमिन सिफारीस दस्तुर	दैवी प्रकोप, मृत्यू, विपदमा नलाग्ने	३००।००
५	छात्रवृति सिफारीस		१००।००
६	विपन्न/असहाय विद्यार्थी छात्रवृति सिफारीस		निशुल्क
७	अपाङ्गता भएको सिफारीस		निशुल्क
८	अस्थाइ बसोबास सिफारीस		०।००
९	स्थायी बसोबास सिफारीस		१००।००
१०	नागरिकता सिफारीस	वंशज	१००।००
		अंगिकृत	५००।००
११	विद्युत जडान सिफारीस		१५०।००

१२	धारा जडान सिफारीस		१००।००
१३	जीवित रहेको सिफारीस		१००।००
१४	दुबै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने वा फरक जन्ममिति संशोधन सिफारीस		१००।००
१५	व्यवसाय बन्द सिफारीस		१००।००
१६	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारीस		५००।००
१७	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारीस		५००।००
१८	कोर्ट फी मिनाहा सिफारीस		निशुल्क
१९	नाबालक परिचयपत्र सिफारीस		१००।००
२०	चौपाया सम्बन्धी सिफारीस		१००।००
२१	व्यवसाय दर्ता सिफारीस		५००।००
२२	उद्योग ठाउँसारी सिफारीस		५००।००
२३	विद्यालय ठाउँसारी सिफारीस	संस्थागत	१०००।००
		सामुदायिक	निशूल्क
२४	आन्तरिक बसाइसराइ सिफारीस		१००।००
२५	विद्यालय सञ्चालन स्वीकृत कक्षा वृद्दि सिफारीस	संस्थागत	१०००।००
		सामुदायिक	निशूल्क
२६	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस नवीकरण सिफारीस		१००।००
२७	जग्गा दर्ता सिफारीस	प्रति रोपनी	२००।००
२८	संरक्षक सिफारीस व्यक्तिगत		१००।००
२९	संरक्षक सिफारीस संस्थागत		२००।००
३०	नेपालसरकारको नाममा बाटो कायम सिफारीस		१००।००
३१	कोठा खोल्न कार्य रोहबरमा बस्ने सिफारीस		१००।००
३२	स्वास्थ्य उपचारको सिफारीस	निशुल्क उपचारको लागि	निशुल्क
		सशुल्क उपचारको लागि	१००।००
३३	संस्था दर्ता सिफारीस		५००।००
		प्रतिष्ठान, धार्मिक संस्था, क्लव	निशूल्क
३४	जग्गा धनीपुर्जा हराएको सिफारीस		१००।००
३५	जीवित सँगको नाता प्रमाणित		२००।००
३६	मृतकसँगको नाता प्रमाणित		२००।००
३७	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित		५००।००
३८	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित		निशूल्क
३९	जग्गा मुल्याङ्कन सिफारीस/ प्रमाणित	प्रति लाख	५००।००

४०	चारकिल्ला प्रमाणित		२००।००
४१	जन्ममिति प्रमाणित		१००।००
४१	घर बाटो प्रमाणित	बाटो भएको	२००।००
४२	विवाह प्रमाणित		२००।००
४३	घर पाताल प्रमाणित		१००।००
४४	कागज मञ्जुरिनामा प्रमाणित		१००।००
४५	हकवाला वा हकदार प्रमाणित		१००।००
४६	घर सम्पन्न सिफारीस/ प्रमाणित	पक्की	१०००।००
		कच्ची	५००।००
४७	अविवाहित प्रमाणित		५००।००
४८	अपुताली सिफारिस		५००।००
४९	अन्य सिफारीस वा प्रमाणित		१००।००
५०	घर नक्सापास दस्तुर	व्यवसायिक	०।५०
		निजी घर	१००।००

५१	नक्सा पास निवेदन फाराम दस्तुर		०।००
५२	सरसफाइ शुल्क	मासिक	५०।००
		सरसफाइ कार्डको	१००।००
	नोट: सरसफाइ सम्बन्धी पुर्वाधार बनेपछि लाग्नेछ ।		
५३	घर खाली गराउँदा प्रतिदिन	लागत बाहेक	५००।००
माथि उल्लिखित सिफारीस वा प्रमाणितको प्रतिलिपी आवश्यक परेमा पनि सुरु तोकिएको दस्तुर पुन:लाग्नेछ । र उल्लिखित कागजात अंग्रेजी भाषामा आवश्यक परेमा रु. ५०० लाग्नेछ । माथि उल्लिखित सिफारीस र प्रमाणित बाहेक कुनै निर्णय वा फैसला आदिको नक्कल आवश्यक परेमा प्रतिपाना १० रुपयाँ दस्तुर लाग्नेछ ।			
	दर्ता शुल्क		
५४	जन्म दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१५० (स्था.वि.शूल्क सहित)
५५	मृत्य दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१००(स्था.वि.शूल्क सहित)
५६	बसाइसराइ जाने आउने दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१५० (स्था.वि.शूल्क सहित)
५७	सम्बन्धविच्छेद दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	१५० (स्था.वि.शूल्क सहित)
५८	विवाह दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	२०० (स्था.वि.शूल्क सहित)

५९	नया व्यवसाय दर्ता	१ लाख सम्मको	२००।००
		१ लाख देखि ५ लाखसम्मो	३००।००
		५ लाखदेखि २० लाख सम्मको	५००।००
		२० लाखदेखि माथि	१०००।००
६०	उजुरी दर्ता तथा मुद्दा दस्तुर		२००।००
६१	व्यवसाय नविकरण	१ लाख सम्मको	१००।००
		१ लाख देखि ५ लाखसम्मो	१५०।००
		५ लाखदेखि २० लाख सम्मको	२५०।००
		२० लाखदेखि माथि	५००।००
६२	खानी दर्ता		१०००।००
	कर		
६३	एकिकृत सम्पति कर	एकिकृत सम्पति कर पछि विस्तृत अध्ययन गरी लगाइने ।	
६४	घर बहाल कर	कोठा वा घरभाडाको	१२%(२%गा.पा.)
६५	विज्ञापन कर	सार्वजनिक स्थानमा विज्ञापन वा साइनबोर्ड राखेवापत वार्षिक	५००।००
६६	मालपोत/भुमि कर	**बारी**	रु.४/रोपनी
		खेत	रु.५/रोपनी
	नोट: २ वर्षभन्दा लामो समय सम्म कर नबुझाउनेलाई जम्मा कर रकममा २५% ५ वर्षभन्दा बढी समय नबुझाउनेलाई ३५%, र ८ वर्षभन्दा लामो समय कर नबुझाउनेलाई ५०% थप जरिवाना लाग्नेछ । तर आव ०७४।७५ भन्दा अगाडिको मालपोत रकम र जरिवाना साबिककै नियम र दररेट अनुसार लाग्नेछ । / अन्य व्यवस्था संघिय र प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।		
६६	स्रोत परिचालन	हलभाडा प्रतिदिन	२०००।००
	व्यवसाय कर		
६७	मदिरा पसल	वितरक	५००००।००
		थोक	४००००।००
६८	चुरोट बिडी सुर्ती जन्य	वितरक	१०००।००
		थोक	७००।००
		खुद्रा	५००।००
६९	हल्का पेय पदार्थ	वितरक	१०००।००
		थोक	७००।००
		खुद्रा	५००।००
७०	सुनचाँदी पसल	थोक	१५००।००
		खुद्रा पसल र मर्मत	१०००।००
७१	औषधी पसल	थोक	३०००।००
		खुद्रा डाक्टर भएको	२०००।००

		खुद्रा डाक्टर नभएको	१५००।००
७२	माछामासु बिक्री पसल		२०००।००
७३	आयुर्वेदिक औषधी पसल		५००।००
७४	एग्रोभेट पसल	थोक	१०००।००
		खुद्रा	५००।००
७५	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	थोक	१५००।००
		खुद्रा	१०००।००
७६	छपाइ तथा प्रकाशन	अफसेट प्रेस	२०००।००
		साधारण प्रेस	१०००।००
७७	कस्मेटिक पसल		५००।००
७८	मोटर पार्ट्स	थोक	२०००।००
		खुद्रा	१५००।००
७९	प्लाइ तथा ग्लास	थोक	२५००।००
		खुद्रा	१५००।००
८०	कपडा/फेन्सी/जुत्ताचप्पल/ब्याग पसल	थोक	१०००।००
		खुद्रा	७००।००
८१	धागो टाक पसल	थोक	१०००।००
		खुद्रा	५००।००
८२	इलेक्ट्रोनिक पसल -मोबाइल, घडी, क्याल्कुलेटर अडियो, भिडियो, आदि)	वितरक	३०००।००
		थोक	१५००।००
		खुद्रा	१०००।००
८३	हार्डवेयर/ मेसिनरी/स्यानिटरी/मार्बल पसल	थोक	५०००।००
		खुद्रा	३०००।००
८४	पेट्रोलियम पदार्थ	पेट्रोल पम्प	५०००।००
		पेट्रोल बिक्री केन्द्र	३०००।००
		ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	३०००।००
		मट्टितेल मात्र बिक्री	२०००।००
८५	स्टिल आलमुनियम पसल	थोक	२०००।००
		खुद्रा	१०००।००
८६	फर्निचर	थोक	१५००।००
		खुद्रा	१०००।००
८७	ढुङ्गा तथा गिट्टी बालुवा बिक्री वितरण गर्ने		२०००।००
८८	कपडा सिलाइ कटाइ	टेलरिङ आधुनिक	१०००।००
		हाते मेसिन	५००।००
८९	स्नुकर तथा पुल हाउस		२०००।००

९०	क्यारेम बोर्ड		१०००।००
□ □ □ □	पशु आहार बिक्री केन्द्र		१०००।००
।	किराना पसल	थोक	१५००।००
		खुद्रा	५००।००
९३	फलफूल ⁄ तरकारी पसल	थोक	८००।००
		खुद्रा	४००।००
९४	उपहार ⁄ गिफ्ट/ खेलौना पसल	थोक	१०००।००
		खुद्रा	५००।००
९५	भाँडा पसल -स्टील, प्लास्टिक,आल्मुनियम सबैथरी)	थोक	१०००।००
		खुद्रा	५००।००
९६	माटाको भाँडा पसल	थोक, खुद्रा	नि:शूल्क
९७	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसायी सेवा	चिकित्सक	२०००।००
		कन्सल्टेन्ट सेवा(इन्जिनियरिङ्ग)	२०००।००
		कानुन व्यावसायी ल फर्म	२०००।००
		लेखापरीक्षण व्यावसायी	२०००।००
		दन्तचिकित्सक	२०००।००
		अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	२०००।००
		पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००।००
		रोजगार सेवा	३०००।००
९८	ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		२०००।००
९९	पेन्टर साइनबोर्ड लेख्ने		१०००।००
१००	खोटो व्यवसायी		१०००।००
१०१	पोल्ट्री फर्म		१०००।००
१०२	जग्गा व्यवसायी		२०००।००
१०३	निर्माण व्यवसायी		१००००।००
१०४	यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		७५०।००
	उत्पादनमूलक उद्योग		
१०५	ग्रील उद्योग		३०००।००
१०६	जुत्ता उद्योग		१५००।००
१०७	घरेलु कुटिर उद्योग-अगरबत्ती, मैनबत्ती,टीकी, अचार तथा अन्य कुटिर)		२००।००
१०८	कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		५०००।००
१०९	सिरक डसना उद्योग पसल		१०००।००
११०	कुटानी पेलानी पिसानी मिल		१०००।००
१११	मसला मिल		५००।००

	नोटः यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानी मिल पनि छ भने कुटानी पेलानी मिलकै व्यवसाय कर लाग्ने छ ।		
	डेरी उद्योग/ व्यवसाय	संकलन	५००।००
११२		वितरक	२००।००
११३	उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज नुडल्स	१०००।००
		दालमोट पाउरोटी चाउमीन	१०००।००
		पापड चिप्स फिगर	१५००।००
११४	वनजन्य उद्योग	स मिल प्लाइउड उद्योग	५०००।००
		काठ बिक्री डिपो	२०००।००
११५	क्रसर/कन्क्रीट/इटा भट्टा उद्योग		५०००।००
११६	ढाकाटोपी पस्मिना उद्योग		५००।००
११७	सुर्तिजन्य उद्योग		५०००।००
११८	**होटल लज रेष्टुरेन्ट**	होटल र लज	२०००।००
		भोजनालय	१०००।००
		मिठाई पसल	५००।००
		पार्टी प्यालेस	२५००।००
		रेष्टुरेन्ट बार	२०००।००
		चिया र खाजा पसल	२५०।००
		साना,खाजा नास्ता पसल -मदिरासहित)	२५०।००
११९	टेन्ट हाउस		२०००।००
१२०	सञ्चार	एफ=एम=प्रसारण	२०००।००
		केवुल च्यानल प्रसारण	२०००।००
		पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	५००।००
		फोटोकपी, पी.सि.ओ साइबर तथा क्याफे	१०००।००
		कुरियर सेवा	५००।००
		कलर ल्याब/ फोटोस्टुडियो	१०००।००
१२१	वित्तीय	वाणिज्य वैंक प्रति शाखा/केन्द्रिय कार्यालय	५०००।००
		विकास वैंक प्रति शाखा/ केन्द्रिय कार्यालय	५०००।००
		फाइनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	५०००।००
		वित्तीय/ ऋण सहकारी संस्था	५००।००
		मनी ट्रान्सफर	१५००।००
		विमा कम्पनी	२०००।००

		लघु वित्त	२०००।००
१२२	स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	निजी अस्पताल तथा नर्सिङ्ग होम	२५००।००
		क्लिनिक तथा ल्याब	१५००।००
		चस्मा पसल	१५००।००
१२३	शिक्षा सेवा निजी	क्याम्पस	२०००।००
		मावि/ उच्चमावि	१५००।००
		मावि	१०००।००
		आधारभूत	१०००।००
		प्राथिमिक	१०००।००
		छात्रावास	१०००।००
		मन्टेश्वरी	१०००।००
		पूर्व प्राथमिक	८००।००
		ट्युशन सेन्टर	१५००।००
		कम्प्युटर / नृत्यकला सिकाइ केन्दर	१०००।००
		तालीम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०००।००
१२४	मर्मत सम्भार	टायर-ट्युव मर्मत, रिसोलिङ्ग,हावा भर्ने	१०००।००
		इन्जिन मर्मत	१५००।००
		डेन्टिङ्ग पेन्टिङ्ग	१५००।००
		टि.भी, फ्रिज, मोटर, पङ्खा, रेडियो, घडी जेनेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल -इलेक्ट्रोनिक)	१०००।००
		मोटरसाइकल मर्मत	५००।००
		बस,ट्याक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००।००
		अन्य विविध मर्मत	१०००।००
१२५	ड्राइ क्लिन, व्युटी पार्लर तथा सैलुन		५००।००
१२६	फूल विरुवा पसल		५००।००
१२७	गैर सरकारी संस्थाहरु	राष्ट्रिय	२०००।००
		अन्तराष्ट्रिय	५०००।००
१२८	सवारी साधन कर	बस ट्रक लरी र हेभी गाडी	३०००।००
		भाडाका कार जिप	२०००।००
		निजी कार, जीप, मयुरी	१०००।००
		स्कुटर, मोटरसाइकल तथा अन्य सवारी साधनमा	५००।००
		ठेलागाडा तथा रिक्सामा	५००।००
१२९	पटके सवारी कर		२५।००

	द्रष्टव्य: एक गाउँपालिकाले सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर लिएपछि अर्को गाउँपालिकाले त्यस्तो सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर लिन पाउँनेछैन ।		
१३०	मनोरञ्जन कर	सिनेमा हल तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्कमा	२।००छ
		जादु सर्कस चटक आदिमा	प्रतिदिन ३००
१३१	जडीबुटी जिवजन्तुकर	पछि निर्णय गरिने ।	
१३२	बहाल बिटौरी कर	टहरो छाप्रोको मासिक	५०।००
		घुम्ती मासिक	५०।००
		ठेला मासिक	५०।००
१३३	पार्किङ्ग शुल्क प्रतिदिन	बस , ट्रक, लरी, हेभी गाडी, ट्याक्टर, जीप	२०।००
		मोटरसाइकल, ठेला गाडा, अटो रिक्सा र अन्य साधन प्रतिघण्टा	१०।००
	नोटः पार्किङ्ग शुल्क बसपार्क स्थल व्यवस्थित भएपछि मात्र लाग्ने ।		
१३४	हाटबजार कर	वार्षिक -ठेक्का)	४००००।००
१३५	पानी मूल दर्ता		२५००।००
१३६	NGO/संस्था नविकरण	प्रतिलाख	१००।००
१३७	योजना सम्झौता		१००।००
१३८	योजना फरफारक	प्रतिलाख	५००।००
	निकासी कर		
१३९	काठ	आवादी	२०/क्यू फिट
		सामूदायिक	१०/क्यू फिट
१४०	खोटो	प्रती के.जी.	३।००
१४१	डोजर प्रयोग सूल्क	कार्यपालिकाले पछि निर्धारण गर्ने	
१४२	ट्र्याक्टर प्रयोग सूल्क	कार्यपालिकाले पछि निर्धारण गर्ने	